

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន
នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សារលិខិត

របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និងជាប្រធានកិត្តិយសនៃគណៈកម្មាធិការជាតិវាយតម្លៃទីក្រុងស្អាត
នាទ្រីការសវនាជាតិទីក្រុងស្អាត ក្រោមប្រធានបទ "ទីក្រុងស្អាតដើម្បីទាំងអស់គ្នា"
និងពិធីប្រកាសជ័យលាភីទីក្រុងស្អាតសម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៨-២០២១
ថ្ងៃអង្គារ ១៣កើត ខែផល្គុន ឆ្នាំរកា នព្វស័ក ព.ស. ២៥៦១
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៨

- ជនរួមជាតិទាំងអស់ជាទីមេត្រី !

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ មានកិត្តិយស និងសេចក្តីរីករាយជាអនេក ដែលបានចូលរួមជាមួយជនរួមជាតិទាំងអស់ អបអរសាទរទិវាជាតិទីក្រុងស្អាតលើកទី៦ ឆ្នាំ២០១៨ ស្របពេលជាមួយការប្រារព្ធពិធីប្រកាសជ័យលាភីទីក្រុងស្អាតលើកទី២ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៨-២០២១ យ៉ាងមហោឡារិក នាពេលនេះ។

បច្ចុប្បន្នកម្ពុជាមានសុខសន្តិភាព ស្ថិរភាពនយោបាយ សណ្តាប់ធ្នាប់ល្អបរិបូណ៌ ប្រព័ន្ធហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ល្អប្រសើរ និងមានការអភិវឌ្ឍលើគ្រប់វិស័យ ពិសេសវិស័យសេដ្ឋកិច្ច-សង្គម ដែលជាសមាសធាតុដ៏សំខាន់ក្នុង ការប្រាក់ណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ដូចជា វិស័យកសិកម្ម ទេសចរណ៍ ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ និងសំណង់ មានការរីក ចម្រើនខ្លាំង។

ជាការពិត អ្វីដែលយើងទទួលបាននាពេលនេះ គឺផ្តើមចេញពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់កម្ពុជា ពិសេស នៅក្នុងអំឡុងពេល១៥ឆ្នាំរៀបរយ ៩០ ក្រោមនយោបាយ "ឈ្នះ-ឈ្នះ" កម្ពុជាមិនត្រឹមតែសម្រេចបានឯកភាពជាតិ ធានាបាននូវអធិបតេយ្យភាពជាតិ បូរណភាពទឹកដី សុខសន្តិភាព និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គមពេញលេញនៅទូទាំង ប្រទេសប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងសម្រេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងអត្រាមួយខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាពដែល មានអត្រាកំណើនជាមធ្យមប្រចាំឆ្នាំប្រមាណ ៧,៧% ជាមួយនឹងស្ថិរភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងលំនឹងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចល្អ ប្រសើរទៀតផង។

ក្នុងបរិការណ៍នេះ រាជរដ្ឋាភិបាល និងប្រជាជនកម្ពុជាបន្តប្តេជ្ញាចិត្តក្នុងការចូលរួមជាមួយពិភពលោក ទាំងមូល សម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ឆ្នាំ២០៣០ របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយក៏សូមយកឱកាសនេះ ដើម្បីអបអរសាទរចំពោះសមិទ្ធផលនានាដែលសម្រេចបានតាមរយៈកិច្ចខិតខំ ប្រឹងប្រែងរបស់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងផ្នែករដ្ឋ ឯកជន ប្រជាពលរដ្ឋ និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍។

ដោយឡែក ឆ្នាំ២០១៨ នេះ គឺជាឆ្នាំដ៏មានសារៈសំខាន់ជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់កម្ពុជា ហើយត្រូវតែជាឆ្នាំ ដែលមានសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំ និងលូតលាស់ ហើយដែលយើងត្រូវចាប់ផ្តើមគិតគូរអំពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ឆ្នោះ ទៅឆ្នាំ២០៣០ ក្រោមម្លប់នៃសន្តិភាព សំដៅធ្វើយ៉ាងណាបន្តការកែលម្អជីវភាព និងការរស់នៅរបស់ប្រជាជន លើពិភពលោក និងការថែរក្សាភពផែនដីរបស់យើងសម្រាប់កូនចៅជំនាន់ក្រោយផងដែរ ដោយក្នុងនោះរបៀបវារៈ សំខាន់ៗនឹងត្រូវបានយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ ជាអាទិ៍ ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ការលើកកម្ពស់សុខភាព និង ការអប់រំ ការគិតគូរពីនិរន្តរភាពនៅតាមបណ្តាទីក្រុង ការឆ្លើយតបនឹងបញ្ហាបំបែររូលអាកាសធាតុ និងកិច្ចការពារ អភិរក្សសមុទ្រ និងធនធានព្រៃឈើ ជាដើម។ល។

ក្នុងស្មារតីឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តន៍ និងនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ថ្មីៗនេះ កម្ពុជាត្រូវបន្តយកចិត្តទុកដាក់លើការ ដាក់ចេញ និងអនុវត្តនូវគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិធានា ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់នូវទស្សនទាន "អនាគត គឺបច្ចុប្បន្ន" ដែលចាំបាច់យើងត្រូវគិតគូរស្របពេលគ្នាគឺ៖ ការបង្កើនឧត្តមភាពប្រកួតប្រជែង និង ការធានានិរន្តរភាពនៃការអភិវឌ្ឍ។

ឈរលើស្មារតីនៃការគិតគូរនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់យកថ្ងៃទី២៧ ខែកុម្ភៈ ប្រារព្ធ "ទិវាជាតិទីក្រុង ស្អាត" ជារៀងរាល់ឆ្នាំ ដើម្បីជាប្រទីបំប៉ន និងក្រើនរំលឹកដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ចូលរួម ក្នុងចលនាប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាត ដែលជាផ្នែកមួយនៃ "ព្រះរាជាណាចក្រអច្ឆរិយៈ" ក្នុងស្មារតីបណ្តុះឆន្ទៈ គ្រប់ភាគីទាំងអស់គ្នាឱ្យស្រលាញ់ភាពស្អាត និងបៃតង ព្រមទាំងជំរុញចូលរួមធ្វើឱ្យទីក្រុងរបស់យើងកាន់តែ ស្រស់ស្អាតប្រកបដោយភាពទាក់ទាញថែមទៀត។ សម្រាប់កម្ពុជា ទីក្រុងស្អាត ឬទីក្រុងបៃតង គឺសំដៅដល់ ទីក្រុងដែលមានបរិស្ថាន អនាម័យ សណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ សុវត្ថិភាព គួបផ្សំនឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់គ្រប់គ្រាន់ ដែលផ្តល់នូវភាពកក់ក្តៅ និងមជ្ឈដ្ឋានរស់នៅល្អប្រសើរសម្រាប់ប្រជាជនក្នុងទីក្រុង និងការទស្សនាកម្សាន្តរបស់ ភ្ញៀវទេសចរ។ ក្នុងន័យនេះ ទីក្រុងស្អាតដែលជាស្ថានចំលងឲ្យវប្បធម៌ជួបគ្នា ជាកន្លែងដែលមានការប្រាស្រ័យ ទាក់ទងគ្នា ផ្លាស់ប្តូរគំនិត ព័ត៌មាន និងចំណេះដឹង ជាស្ថានចំលងឲ្យមានការតភ្ជាប់រវាងប្រជាជន និងប្រជាជន ពីគ្រប់ទិសទី និងគ្រប់ជាតិសាសន៍បាននិងកំពុងដើរតួជាផលិតផលទេសចរណ៍ ជាគោលដៅទេសចរណ៍ដ៏ ទាក់ទាញប្រកបដោយគុណភាព និងផ្តល់ភាពកក់ក្តៅ។

ជាក់ស្តែង ឆ្នាំនេះ គឺជាខួបលើកទី៦ នៃការប្រារព្ធទិវាជាតិទីក្រុងស្អាត ក្រោមប្រធានបទ "ទីក្រុងស្អាត ដើម្បីទាំងអស់គ្នា" (Clean City for All) អមជាមួយពិធីប្រកាសជ័យលាភីទីក្រុងស្អាតលើកទី២ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៨- ២០២១។ ប្រធានបទនេះ មានអត្ថន័យរំលេចឲ្យឃើញពីអន្តរទំនាក់ទំនងដ៏ជិតស្និទ្ធរវាង "ទីក្រុងស្អាត និង ទេសចរណ៍" "ទីក្រុង និងសុខមាលភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ" ពោលគឺការរីកចម្រើននៃទីក្រុងនឹងផ្តល់ឥទ្ធិពលជា វិជ្ជមានដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ ដោយហេតុថាទីក្រុងគឺជាបណ្តុំដ៏សំខាន់ ទាំងសម្រាប់ការរស់នៅ ការ សម្រាកលំហែ សកម្មភាពទេសចរណ៍នានា សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម សេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ និងវប្បធម៌ជាដើម។ល។ ជោគជ័យនៃចលនាប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាតនឹងមិនត្រឹមតែចូលរួមដល់ការលើកកម្ពស់គុណភាពសេវាកម្ម និងផលិតផលទេសចរណ៍នៅតាមបណ្តាទីក្រុង និងទីប្រជុំជននានាប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងចូលរួមលើកកម្ពស់ កិត្យានុភាពរបស់កម្ពុជានៅគោលដៅទេសចរណ៍កម្ពុជានៅក្នុងតំបន់ និងសកលលោកថែមទៀតផង។ ទន្ទឹមនេះ

ជោគជ័យនៃចលនាប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាតក៏ជាកត្តាកំណត់ចូលរួមធានាដល់ការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាប្រកបដោយ
និរន្តរភាព ការទទួលខុសត្រូវ និងគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

ជាមួយគ្នានេះផងដែរ ជោគជ័យនៃវិស័យទេសចរណ៍ក៏នឹងចូលរួមដល់ការអភិវឌ្ឍទីក្រុង តាមរយៈការនាំ
មកនូវកាណូនវត្តភាពសេដ្ឋកិច្ច ពាណិជ្ជកម្ម វិនិយោគគំរូថ្មីនៃការអភិវឌ្ឍនគរូបនីយកម្ម ការអភិរក្សបេតិកភណ្ឌ
ទីក្រុង ការគិតគូរពីនិរន្តរភាពបរិស្ថាន ភាពស្អាត និងភាពបៃតង ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទ្រទ្រង់ចាំបាច់
នានាបំរើដល់សេចក្តីត្រូវការរបស់ភ្ញៀវទេសចរជាដើម។ល។ ដែលទាំងអស់នេះនឹងជួយជំរុញឲ្យទីក្រុងកាន់តែ
មានភាពរស់រវើក កាន់តែមានឧត្តមភាពសម្រាប់ការរស់នៅ ការប្រកបធុរកិច្ច និងការទស្សនាកម្សាន្ត ដែលជា
ការចូលរួមដ៏សំខាន់មួយ ក្នុងការសម្រេចបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាពឆ្នាំ២០៣០ របស់អង្គការ
សហប្រជាជាតិ (UN) ក្នុងនោះ គោលដៅទី១១ បានចែងអំពីការខិតខំរួមគ្នាក្នុងការអភិវឌ្ឍទីក្រុងឲ្យមាន
និរន្តរភាព ប្រកបដោយសន្តិសុខ សុវត្ថិភាព ស្ថិរភាព និងប្រកបដោយបរិយាបន្ន (Make cities inclusive,
safe, resilient and sustainable)។ លើសពីនេះទៀត ទីក្រុងទេសចរណ៍ទាំងអស់ត្រូវបន្តរៀបចំហេដ្ឋារចនា
សម្ព័ន្ធ សម្បទា ផលិតផល និងសេវាទេសចរណ៍ សម្រាប់សម្រួលដល់ការធ្វើដំណើររបស់ភ្ញៀវទេសចរដែលជា
ជនពិការ ទេសចរវ័យចំណាស់ ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ និងកុមារជាដើម ស្របតាមនិន្នាការតំបន់អាស៊ានក្នុងការជំរុញ
“ទេសចរណ៍សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា” (Tourism for All)។

ឆ្លៀតក្នុងឱកាសដ៏វិសេសវិសាលនៃពិធីប្រកាសជ័យលាភីទីក្រុងស្អាតលើកទី២ នេះ ខ្ញុំសូមសម្តែងនូវការ
អបអរសាទរចំពោះក្រុង-ខណ្ឌជ័យលាភីទាំងអស់ ដែលទទួលបានការវាយតម្លៃជាទីក្រុងស្អាតរបស់កម្ពុជា និង
សូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជធានី-ខេត្ត រដ្ឋបាលក្រុង-ខណ្ឌ និងគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងរដ្ឋ
ឯកជន ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ពិសេសការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ និងប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបដែលជាកត្តាកំណត់
ជោគជ័យមិនអាចខ្វះបាននៅក្នុងចលនាប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាតនេះ ឬអាចនិយាយបានមួយបែបទៀតថា
“ទីក្រុងស្អាតត្រូវផ្តើមចេញពីយើងទាំងអស់គ្នា ដោយត្រូវរួមគិត រួមធ្វើ រួមទទួលខុសត្រូវ”។

ខ្ញុំសូមអំណរនាវដល់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ពិសេសគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន រាជធានី-ខេត្ត អាជ្ញាធរគ្រប់
លំដាប់ថ្នាក់ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធគ្រប់ប្រភេទ វិស័យឯកជន អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ បងប្អូន ប្រជាពលរដ្ឋ
និងជនរួមជាតិទាំងអស់មេត្តាបន្តផ្តល់ការគាំទ្រ និងចូលរួមអនុវត្តឱ្យបានផុសផុលសប្បាយដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវ
ខ្ពស់នូវចលនាប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាត សំដៅធ្វើឱ្យកម្ពុជាក្លាយជាគោលដៅទេសចរណ៍បៃតង ប្រកបដោយ
គុណភាព និរន្តរភាព និងភាពទាក់ទាញសម្រាប់ភ្ញៀវទេសចរជាតិ និងអន្តរជាតិ សក្តិសមទៅនឹងកិត្តិនាម
“កម្ពុជា៖ ព្រះរាជាណាចក្រអច្ឆរិយៈ”។ ខ្ញុំសង្ឃឹម និងជឿជាក់យ៉ាងមុតមាំថា គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នឹងបន្ត
សហការចូលរួមគាំទ្រ ឧបត្ថម្ភ និងអនុវត្តចលនាប្រឡងប្រណាំង “ទីក្រុងស្អាត មេណាយដ្ឋាន សេវាល្អ
បដិសណ្ឋារកិច្ចល្អ” និងរាល់យុទ្ធនាការនានា ដែលត្រូវបានដាក់ចេញដោយរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីគាំទ្រដល់
ចលនាប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាត ស្របតាមប្រធានបទ “ទីក្រុងស្អាត ដើម្បីទាំងអស់គ្នា”។

ខ្ញុំក៏សូមយកឱកាសក្នុងពិធីអបអរសាទរទិវាជាតិទីក្រុងស្អាតឆ្នាំ២០១៨ នេះ សូមស្វាគមន៍ភ្ញៀវទេសចរ
អន្តរជាតិពីគ្រប់ទិសទីមកទស្សនាកម្សាន្តនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយសូមអំពាវនាវដល់ជនរួមជាតិឱ្យចូលរួម
គាំទ្រសកម្មភាពទេសចរណ៍ ដោយអញ្ជើញធ្វើដំណើរកម្សាន្ត ទស្សនាតំបន់ទេសចរណ៍នានានៅទូទាំងប្រទេស
ដើម្បីចូលរួមចំណែកជំរុញការអភិវឌ្ឍវិស័យទេសចរណ៍ ជំរុញសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចផ្ទៃក្នុងផង និងបង្កើនការ
ស្រលាញ់ជាតិមាតុភូមិ សាមគ្គីភាព មិត្តភាព និងចែករំលែកផលប្រយោជន៍ ដោយសមធម៌ជូនដល់ប្រជាជន
នៅមូលដ្ឋានផង។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមជូនពរជនរួមជាតិទាំងអស់ជួបតែពុទ្ធពរទាំង ៤ ប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ
និងសូមជូនពរឲ្យទិវាជាតិទីក្រុងស្អាត និងចលនាប្រឡងប្រណាំងទីក្រុងស្អាត ប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយជោគជ័យ
ជានិច្ចនិរន្តរ៍។

ថ្ងៃ អង្គារ ៦ តុលា ខែ ហែស ឆ្នាំរោ នព្វស័ក ព.ស. ២៥៦១.
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៨

ហ៊ុន សែន